

Безкровний О. В.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету, Полтава, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1939-8090>

Єгорова О. В.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету, Полтава, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6868-2103>

Тютюнник Ю. М.

кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету, Полтава, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9175-3395>

**РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

Сучасна вища освіта орієнтована на студентоцентризм, урахування професійних прагнень здобувачів вищої освіти, їхню задоволеність якістю викладання. У червні 2021 р. на факультеті обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету було проведено анкетування здобувачів вищої освіти ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» щодо якості викладання навчальних дисциплін у другому семестрі 2020/2021 н. р.

Опитування відбувалося онлайн за анкетною напівстандартизованою формою. Питання стосувались оцінки організації вивчення дисциплін, задоволеності студентів лекціями і практичними заняттями, ставлення викладачів до своєї роботи, об'єктивності оцінювання ними студентів та професійної цінності здобутих знань.

Відповіді на запитання щодо пояснень викладачем організації вивчення дисципліни відображено на рис. 1.

Задоволеність здобувачів вищої освіти рівнем читання лекцій і проведення практичних занять з дисципліни оцінювалася за шкалою від 1 (абсолютно не задоволений) до 5 (абсолютно задоволений). Відповіді розподілилися таким чином: 5 – 82 респонденти (71,3 %); 4 – 26 респондентів (22,6 %); 3 – 6 респондентів (5,2 %); 2 – 1 респондент (0,9 %) (рис. 2). Отже, середня оцінка рівня читання лекцій і проведення практичних занять з дисципліни – 4,64, або 92,8 %.

1. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашій думці щодо пояснень викладачем організації вивчення дисципліни (виберіть одну відповідь)?

115 відповідей

- чітко пояснив(ла) та зазначив(ла) у системі Moodle які види робіт повинні виконати студенти, в які терміни їх здати та критерії оцінювання робіт;
- пояснив(ла) які види робіт повинні виконати студенти, але чітко не визначив(ла) строки здачі та критерії їх оцінювання, або не зазначив(ла) їх у системі Moodle;
- не пояснив(ла) які види робіт повинні виконати студенти, коли та яким чином їх здавати, як вони будуть оцінюватись.

Рис. 1. Розподіл відповідей на запитання щодо пояснень викладачем організації вивчення дисципліни

Побудовано авторами.

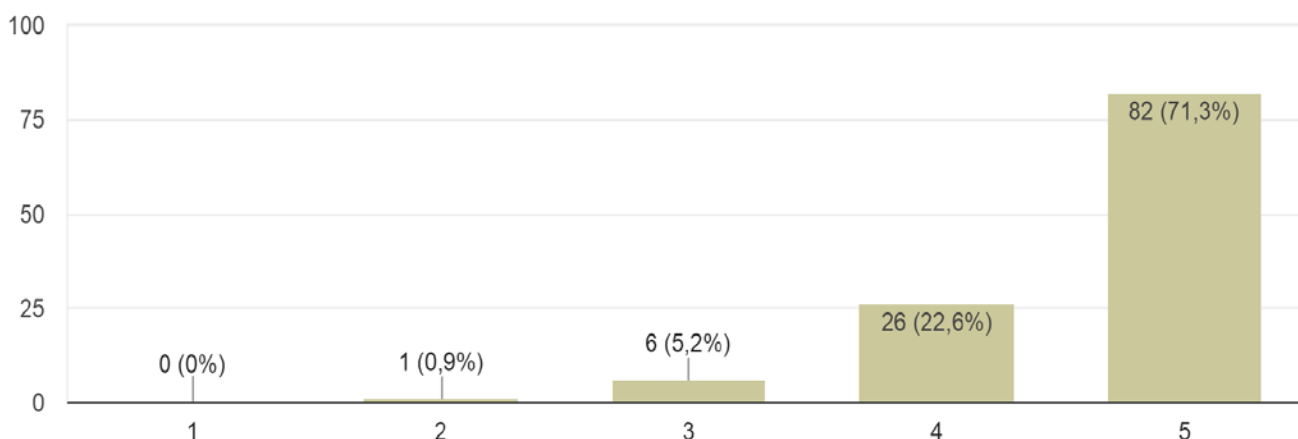

Рис. 2. Розподіл відповідей щодо задоволеності здобувачів вищої освіти рівнем читання лекцій та проведення практичних занять з дисципліни

Побудовано авторами.

Відповіді на запитання, яке з наведених нижче тверджень найбільше відповідає Вашому враженню щодо ставлення викладача до викладання дисципліни, розподілилися так:

– намагався(лася) викладати матеріал зрозуміло, цікаво, заохочував(ла) студентів до вивчення предмета, мотивував(ла) до наукової роботи (написання тез доповідей на конференцію, статей, наукових робіт тощо) – 92,2 %;

– старанно ставився(лася) до проведення занять, але не заохочував(ла) студентів до вивчення предмету та наукової роботи – 7 %;

– матеріал був зрозумілим лише при самостійному вивченні – 0,8 %.

Відповіді на запитання, яке твердження найкраще характеризує оцінювання викладачем знань і вмінь студентів, наведено на рис. 3.

5. Яке твердження, на Вашу думку, найкраще характеризує оцінювання викладачем знань та вмінь студентів (виберіть одну відповідь)?

115 відповідей

- повністю дотримувалася(сь) встановлених критеріїв оцінювання усіх видів робіт, впродовж семестру студенти писали тести або контрольні роботи, здавали самостійні завдання, які оперативно перевірялись викладачем.
- здебільшого дотримувалася(сь) встановлених критеріїв оцінювання робіт, поточний контроль здійснювався не в повному обсязі, здані роботи перевірялись в середньому до 10 днів.
- не повідомив критеріїв оцінювання знань студентів або не дотримувалася(сь) встановлених критеріїв.
- інший варіант.

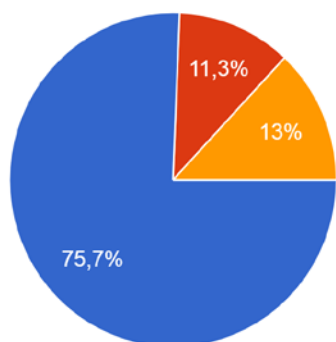
Рис. 3. Розподіл відповідей щодо оцінювання викладачем знань та вмінь студентів

Побудовано авторами.

Оцінки загальних вражень студентів від вивчення дисципліни проілюстровано на рис. 4.

6. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню від вивчення цієї дисципліни (виберіть одну відповідь)?

115 відповідей

- я отримав(ла) знання та вміння, яких достатньо для базової підготовки і які планую використати у майбутній професійній діяльності.
- я отримав певні знання, але відчуваю нестачу практичних навичок в цій галузі.
- знання, які я отримав(ла), скоріше за все, не знадобляться у сфері моєї майбутньої професійної діяльності.

Рис. 4. Розподіл відповідей щодо вражень від вивчення дисципліни

Побудовано авторами.

Результати узагальнення оцінок у розрізі курсів подано в таблиці.

Таблиця

Аналіз оцінювання якості викладання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти за окремими курсами

Курс	К-ть анкет	Середня оцінка за питаннями анкети, що оцінюють					Загальна оцінка	К-ть проблем, що виникали під час навчання
		1 – організація вивчення дисципліни	3 – задоволеність лекціями та практичними заняттями	4 – ставлення викладача до викладання	5 – оцінювання викладачем студентів	6 – професійна цінність		
4	10	5,00	4,90	5,00	5,00	5,00	4,98	–
1 стн	9	5,00	4,78	5,00	5,00	5,00	4,96	–
2 стн	4	5,00	4,75	5,00	5,00	4,50	4,85	1

Курс	К-ть анкет	Середня оцінка за питаннями анкети, що оцінюють					Загальна оцінка	К-ть проблем, що виникали під час навчання
		1 – організація вивчення дисципліни	3 – задоволеність лекціями та практичними заняттями	4 – ставлення викладача до викладання	5 – оцінювання викладачем студентів	6 – професійна цінність		
1	41	4,98	4,49	4,85	4,90	4,27	4,70	23
3	16	5,00	4,94	5,00	5,00	3,50	4,69	4
1 маг	13	4,77	4,62	4,69	4,69	4,23	4,60	9
2	22	4,68	4,55	4,55	4,77	4,09	4,53	11
Разом	115	4,90	4,64	4,83	4,89	4,25	4,76	48

Складено авторами.

Аналіз напрямів оцінювання задоволеності викладанням засвідчує, що здобувачі вищої освіти високо оцінюють організацію навчального процесу (4,9 бала із 5-ти), об'єктивність оцінювання виконаних завдань (4,89 бала) та ставлення викладачів до викладання (4,83 бала). А найменший бал (4,25) отримала професійна цінність здобутих знань, при цьому варто врахувати, що респонденти оцінювали також дисципліни загальної підготовки, які формують загальні, а не фахові компетентності. Втім, узагальнююча оцінка викладання (4,76 із 5 балів) вказує на високий рівень задоволеності опитаних якістю викладання.

За даними таблиці, найбільше задоволені результатами навчання здобувачі вищої освіти 4-го курсу, 1-го і 2-го курсів скороченого терміну навчання. Серед інших найвищу оцінку викладанню дали першокурсники (загальний бал 4,7), хоча саме на першому курсі виникало найбільше проблем (що є цілком логічним). Виявлена тенденція розподілу балів за курсами корелює з оцінками якості викладання окремими викладачами: найвищі бали отримали викладачі, що читають на 4-му курсі та 2-му курсі стн, найнижчі – ті, що викладають на 2-му курсі.

Серед проблем, зазначених здобувачами вищої освіти, переважає наявність у матеріалах складних, незрозумілих тем – такий варіант відповіді був обраний 26 разів, тобто 54,2 % проблем можуть бути розв'язані шляхом доступнішого викладання матеріалу. При цьому проблема полягає не лише в рівні викладання, а й у рівні підготовки здобувачів вищої освіти (здебільшого першокурсників) і в загальноновизнаних труднощах дистанційного навчання, вимушено запровадженого у 2020/2021 н. р. [1].

У цілому підсумки анкетування допомогли визначити пріоритетні напрями поліпшення якості освітніх послуг, що дасть змогу вдосконалити теоретичну і практичну складові підготовки та формування необхідних компетентностей здобувачів вищої освіти у 2021/2022 н. р.

Список використаних джерел

1. Єгорова О. В. Особливості читання лекцій онлайн. *Освітня аналітика України*. 2021. № 2. С. 70–81. URL: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2021-2-70-81>.